

**Sprječavanje
vrijeđanja i
maltretiranja
na internet mreži**

Roditelji i školsko osoblje

>Razgovor o mreži

Razgovorom o tome šta se događa na internetu, isticanjem pozitivnih, negativnih kao i neutralnih stavova, stvarate preduslove za korištenje mreže bez zloupotreba i vrijeđanja. O čemu ćete pričati? Pričajte o tome šta bi mogli učiniti ako bi bili uvrijeđeni, kakvi ste vi sami prema drugima na mreži, pokažite ono što se može učiniti ako drugi pokušaju uspostaviti s vama kontakt i objasnite ono što čini jednu stranicu ozbiljnom ili neozbiljnom.

Zapamtite: Vrijeđanja preko interneta nisu tehničke prirode, nego se radi o međuljudskim odnosima i načinu njihovog rješavanja. Vi kao zrela osoba imate više iskustva i znanja o načinima međusobnog sporazumijevanja.

>Pokažite zanimanje

Pokažite i na internetu interesovanje za život mladih ljudi. To je vrlo važan dio u sprječavanju i zaustavljanju vrijeđanja. S vašim interesovanjem raste i njihova spremnost da slušaju ono što vi govorite o međuljudskim odnosima i komunikaciji na internetu, a samim tim i njihova volja da ispričaju ako im se već nešto dogodilo. Jedan od najosnovnijih načina da pokažete interes jeste razgovor o društvenim mrežama. Da bi sudjelovali u tom razgovoru trebate imati osnovno znanje o internetu. Trebate znati koje su vrste socijalnih medija dostupne, koje igrice postoje jer se i tim putem odvija komunikacija, kao i pojmove koji se pri tome koriste. A najbolji način da se to sazna je da ste na izvoru informacija. Zamolite djecu i omladinu da vam daju odgovore na vaša pitanja, koristite Google kako bi saznali što više, a pitajte i druge odrasle osobe. To ne traje dugo, usput ćete nešto i naučiti, a to je zabavno. Razgovarajući s omladinom pokažite poštovanje prema njihovoj privatnosti i nemojte špijunirati.

>Budite pozitivni uzor

Djeca i mladi ljudi čine ono što i mi sami činimo, ne ono što smo im rekli. Mi znamo da djeca i mladi žele da im odrasli budu pozitivni uzori kada je u pitanju stvaranje ugodnije atmosfere na internetu. Osnovni princip za vas, kao odraslu osobu vrijedi, da nikada ne pišete uvredljive, ponižavajuće ili destruktivne komentare o nekom ili da ih direktno upućujete nekom drugom. Vidite li uvredljive komentare, podignite svoj glas i pokažite da se zalažete za ljubaznu komunikaciju.

Djeca i mladi

>Razmislite prije

Na internetu može biti "lakše" pisati uvredljive stvari ili postaviti krišom snimljenu fotografiju, jer ne morate gledati primaoca direktno u oči. To ne znači da je tako nešto prihvatljivo, jer uvredljiv komentar boli bez obzira da li ste ga dobili na vašem mobitelu, instagramu, u hodniku ili trpezariji. Zato razmislite o tome, prije slanja, kako će taj kome pišete razumjeti i prihvatiti te komentare i ukoliko niste sigurni, nemojte ih slati!

>Budite pristojni

Odlučite kakvi želite biti prema drugima, i kakvoj atmosferi na internetu želite pridonijeti. Odlučite i šta ne želite raditi, kao na primjer, pisanje nepristojnih komentara ili davanje pozitivnog mišljenja o skriveno snimljenoj fotografiji. Umjesto toga, prostor za komentar ispunite, pozitivnim komentarima i na taj način tu osobu učiniti sretnom. Tako tu osobu činite sretnom, a istovremeno sudjelujete u stvaranju pozitivne atmosfere na mreži.

>Uspostavite dijalog s odraslima

Odrasli uvijek imaju odgovornost u tome kako se mladi osjećaju a znamo također da većina odraslih osoba i žive u skladu s tom odgovornošću. Da bi to mogli učiniti, oni trebaju znati šta vi radite na mreži, koje stranice vi posjećujete, koje blogove čitate, koje usluge koristiti i koje igrice igrate. Tome možete najviše doprinijeti time što ćete pokazivanjem i objašnjenjem podstaknuti i ohrabriti odrasle da preuzmu svoj dio odgovornosti. Zajedno možete doprinijeti ugodnoj atmosferi na internetu.

>Konkretni savjeti

Praktične savjete o tome šta se može učiniti kada je čovjek već doživio uvredu na mreži ili ako želite saznati više, pogledajte slijedeće stranice:

Surfa lugnt: <http://surfalugnt.se/>

Datainspektionen: www.kränkt.se

Statensmedieråd: <http://statensmedierad.se>

Ungdomsstyrelsen: www.ungdomsstyrelsen.se/unga-sex-natet

Friends: <http://friends.se>